

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Beeld Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Samenwerking

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel en onderzoeksvragen	3
1.3	Operationalisering	4
1.4	Beoordelingskader	4
2	Bevindingen en beoordeling	6
2.1.1	Organisatie	6
2.1.2	Risicobeheersing	7
2.1.3	Vorbereiding	8
2.1.4	Uitvoering	11
2.1.5	Verantwoorden, leren en bijstellen	11
2.1.6	Invulling samenwerking	12
	Bijlagen	
I	Bijlage Beoordelingskader	13
II	Bijlage Wederhoortabel	15
III	Bijlage Afkortingen	19

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) voor de vierde keer een periodiek beeld uit over de stand van zaken van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in het land, voorheen genoemd de 'Staat van de Rampenbestrijding'.

Op basis van de bevindingen van de Staat van de Rampenbestrijding 2016 besloot de Inspectie om voor het periodieke beeld 2019 verdiepend onderzoek te doen naar de onderwerpen 'Operationele prestaties', 'Vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen', 'Samenwerking' en 'Kwaliteitszorg'. Deze vier onderwerpen zijn onderzocht in vier deelonderzoeken en maken onderdeel uit van het Periodiek beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2019. Het deelonderzoek 'Operationele prestaties' vond plaats in elke veiligheidsregio. De overige onderwerpen zijn onderzocht in acht of negen verschillende veiligheidsregio's. Het deelonderzoek 'Samenwerking' is uitgevoerd in acht veiligheidsregio's, waaronder de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Met dit deelonderzoek brengt de Inspectie in beeld in hoeverre de veiligheidsregio's invulling geven aan de samenwerking met (netwerk)partners, andere veiligheidsregio's en – indien van toepassing – het buitenland. Het onderzoek is tevens bedoeld om inzichtelijk te maken op welke punten de veiligheidsregio's zich in positieve zin kunnen ontwikkelen, alsmede welke risico's en knelpunten mogelijk aan de orde zijn op het terrein van de samenwerking.

Voor dit deelonderzoek is de volgende **centrale onderzoeksvraag** geformuleerd:

Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland en is dit op orde?

Dit onderzoek richt zich op de vier processen uit het Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0 van maart 2018¹:

1. risicobeheersing;
2. voorbereiding;
3. uitvoering;
4. verantwoorden, leren en bijstellen.

Om antwoord te kunnen geven op de centrale vraagstelling zijn voor deze vier processen de volgende **deelvragen** geformuleerd.

1. Hoe betreft de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?
2. Hoe betreft de veiligheidsregio de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?
3. Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?
4. Hoe betrekken de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

1.3 Operationalisering

Voor dit deelonderzoek heeft de Inspectie documenten bestudeerd en interviews gehouden. De bevindingen en een beoordeling zijn opgenomen in dit document.

De bevindingen zijn voor wederhoor voorgelegd aan de veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De door de veiligheidsregio gemaakte opmerkingen en de reactie van de Inspectie hierop zijn opgenomen in een wederhoortabel die als bijlage bij dit beeld is gevoegd. Waar opmerkingen reden gaven tot aanpassingen in de tekst, zijn deze integraal in de tekst verwerkt.

1.4 Beoordelingskader

Om de veiligheidsregio's te kunnen beoordelen heeft de Inspectie een beoordelingskader opgesteld, dat is gebaseerd op het Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0 en de elementen van de Plan-Do-Check-Act-cyclus.

¹ Voor een meer uitgebreide beschrijving van het toetsingskader en de daarin opgenomen processen wordt verwezen naar de website van de Inspectie www.inspectie-jenv.nl.

In lijn met het toetsingskader is ook het beoordelingskader meer kwalitatief ingericht. Per proces van samenwerking hanteert de Inspectie voor dit deelonderzoek een beoordeling op vier niveaus:

1. Voorbeeld voor anderen
2. Op orde
3. Voor verbetering vatbaar
4. Risicovol

Het beoordelingskader is als bijlage I opgenomen in dit document.

2

Bevindingen en beoordeling

Het deelonderzoek 'Samenwerking' omvat een centrale onderzoeksvraag die uiteen valt in vier onderzoeksvragen. De Inspectie geeft op iedere deelvraag een beoordeling, waarna een toelichting volgt. De centrale onderzoeksvraag wordt als laatste beantwoord met een samenvattend eindoordeel.

De manier waarop de veiligheidsregio's de samenwerking hebben georganiseerd en ingericht is voor een belangrijk deel bepalend voor de aanpak en de werkwijze. Dit hoofdstuk bevat daarom eerst een beschrijving op hoofdlijnen van de organisatie van de samenwerking, waarna wordt ingegaan op de vier processen.

2.1.1 Organisatie

De veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft in het Regionaal Crisisplan² beschreven met welke partners de veiligheidsregio haar activiteiten afstemt. 'Samenwerking' betekent voor deze veiligheidsregio dat de crisisorganisatie (onder verantwoordelijkheid van het lokale of regionale bevoegde gezag) haar activiteiten in overleg vaststelt met en afstemt op activiteiten van andere overheidsorganisaties, zoals de zes aangrenzende veiligheidsregio's³ en de Duitse buurregio (Kreis Kleve), het Waterschap, de rijksoverheid (departementen) en het OM, alsmede overige externe partners. Met welke partijen de veiligheidsregio in de praktijk samenwerkt hangt af van de aard en de omvang van het incident.

De veiligheidsregio heeft het meeste contact op 'Oost-5-niveau', een samenwerkingsverband van de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente. Alle vijf hebben zij te maken met de politie eenheid Oost-Nederland. De planning is dat de huidige meldkamers van de vijf veiligheidsregio's in 2022 worden samengevoegd tot één meldkamer. De verzorgingsgebieden beslaan de provincies Gelderland en Overijssel.

De veiligheidsregio participeert in de 'Gelderse commissie grote rivieren', een overlegvorm waarin incidenten op het water worden besproken. De drie Gelderse veiligheidsregio's, de provincie Gelderland, het Waterschap, de politie en de Duitse

² Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2016 – 2019, versie 2.0, 13 april 2017.

³ Het betreft de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Brabant-Noord, Limburg-Noord, Utrecht, Midden- en West-Brabant en Zuid-Holland Zuid.

Kreis Kleve maken hiervan onderdeel uit. In dit overleg wordt onder meer gesproken over de beschikbaarheid van capaciteit en middelen. De drie Gelderse veiligheidsregio's en de veiligheidsregio Limburg-Noord hebben een convenant afgesloten, waarin de onderlinge samenwerking met Duitsland nader staat beschreven. Daarnaast zijn afspraken met Duitsland gemaakt in geval van grensoverschrijdende incidenten. Liaisons worden over en weer uitgewisseld en kunnen tijdens een incident zitting nemen in de crisisorganisatie in het buurland.

De veiligheidsregio heeft in haar visie opgenomen dat zij in verbinding wil zijn, zowel intern als naar buiten toe. De verbinding naar buiten toe heeft de veiligheidsregio multidisciplinair georganiseerd door medewerkers te koppelen aan een account. Er is bijvoorbeeld een account 'energie' en een account 'drinkwater', waaraan alle partners zijn verbonden die met het thema te maken hebben. In jaargesprekken met partners worden ontwikkelingen afgestemd, processen op elkaar aangesloten en bezien in hoeverre oefeningen op elkaar kunnen worden afgestemd. Daarnaast hebben liaisons van politie, Defensie, Waterschap en Rijkswaterstaat een of meerdere dagen een werkplek in het Veiligheidsbureau en sluiten zij aan bij het werkoverleg.

In de missie van de veiligheidsregio is taakverbreding een van de uitgangspunten. De veiligheidsregio oriënteert zich momenteel op wat dit betekent voor de taakuitvoering. Bestuurlijk is inmiddels besloten dat een eventuele taakverbreding vooralsnog niet zal plaatsvinden op het gebied van sociale veiligheid.

2.1.2 Risicobeheersing

Deelvraag 1

Hoe betreft de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'risicobeheersing' de kwalificatie '**op orde**' van toepassing is.

Toelichting

Zicht op risico's

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid beschikt over een regionaal risicoprofiel⁴, dat is opgesteld aan de hand van input van de ketenpartners, de gemeenten en de kolommen. Bij het opstellen van het risicoprofiel is een multidisciplinaire werkgroep betrokken, waarin gemeenten en een aantal crisispartners waren vertegenwoordigd. Tevens heeft de veiligheidsregio een expertbijeenkomst belegd met meerdere crisis- en samenwerkingspartners.

De veiligheidsregio heeft als eerste een risico-inventarisatie gemaakt aan de hand van de provinciale risicokaart en informatie uit de gemeenten, aangevuld met (ruimtelijke) informatie over de vitale infrastructuur. De risico's uit de inventarisatie

⁴ Regionaal risicoprofiel Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2016 - 2019, versie 1.0, 13 april 2016.

zijn vervolgens uitgewerkt in scenario's. Waar mogelijk sluit de veiligheidsregio aan bij bestaande scenario's van de crisispartners in de regio of de scenario's uit de landelijke inventarisatie. Voor het overige deel zijn de scenario's tot stand gekomen in overleg met de partners die de meeste affiniteit hebben met het betreffende scenario.

De veiligheidsregio heeft vier prioritaire risico's benoemd, verdeeld over de jaren waarop het risicoprofiel betrekking heeft. Het betreft: water (2016), brand en verminderd zelfredzamen (2017), continuïteit (2018) en gevaarlijke stoffen (2019). Bij de verdere uitwerking hiervan zijn de crisispartners betrokken geweest.

Risicocommunicatie

De veiligheidsregio ziet risicocommunicatie als een wettelijke taak van de veiligheidsregio. De daadwerkelijke invulling en uitvoering verloopt in de praktijk in samenwerking met gemeenten en netwerkpartners.

De veiligheidsregio heeft door middel van inwonersonderzoeken het risicobewustzijn bij burgers gemeten. In 2018 zijn de burgers bijvoorbeeld gericht bevraagd op de ervaringen met een stroomstoring en een storing in de drinkwatervoorziening. Een van de opvallende uitkomsten was dat 40% van de inwoners aangaf zelf hulp te hebben verricht. Tevens heeft de veiligheidsregio onderzocht wat burgers in het kader van de informatievoorziening verwachten van de veiligheidsregio. Hieruit kwam naar voren dat de behoefte bestaat aan informatie ook in de gevallen waarin er geen stroom of internet is. Om de burgers handelingsperspectief te bieden heeft de veiligheidsregio samen met de netwerkpartners een 'meterkastkaart' gemaakt. Daarnaast heeft de brandweer vanuit het jaarthema 'brand en verminderd zelfredzamen' een 'zelfredzaamheidskaart' gemaakt met daarop het handelingsperspectief bij brand. De wijze waarop de veiligheidsregio het gehele proces heeft vormgegeven ziet de Inspectie als inspirerend voor andere veiligheidsregio's.

Reduceren kans of effect risico's

De veiligheidsregio heeft samen met de gemeenten en de hulpdiensten een multidisciplinair instrument ontwikkeld om vroegtijdig risico's over 'ruimtelijke veiligheid' mee te geven aan gemeenten. De veiligheidsregio adviseert aan de hand van dit instrument bijvoorbeeld bij het opstellen van een bestemmingsplan en/of een omgevingsvisie.

2.1.3 Voorbereiding

Deelvraag 2

Hoe betreft de veiligheidsregio de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'voorbereiding' de kwalificatie '**op orde**' van toepassing is.

Toelichting

Planvorming

De veiligheidsregio beschikt over een Regionaal Beleidsplan voor de periode 2016 – 2019⁵, waarin de vier prioritaire risico's 'water', 'brand en verminderd zelfredzamen', 'continuïteit' en 'gevaarlijke stoffen' verder zijn uitgewerkt. Het beleidsplan is afgestemd met en voorgelegd aan de gemeenten binnen de veiligheidsregio, de aangrenzende veiligheidsregio's, het Waterschap Rivierenland, de politie-eenheid Oost-Nederland. Ook de overige partners zijn bij de verdere uitwerking betrokken.

De veiligheidsregio heeft per jaarthema een netwerkanalyse uitgevoerd, aan de hand waarvan de netwerkpartners in diverse 'schillen' zijn gepositioneerd. Voor het jaarthema 'water' zijn bijvoorbeeld alle van belang zijnde partijen in beeld gebracht. Bij het jaarthema 'zelfredzaamheid' is een beïnvloedingsanalyse opgesteld om inzichtelijk te maken waar bepaalde inspanningen van de veiligheidsregio en de partners toe leiden. Hiervoor heeft de veiligheidsregio contact gezocht met gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen. De veiligheidsregio ziet zichzelf hierbij deels als inhoudelijk specialist, maar vooral als coördinator en regievoerder door expertise uit andere organisaties te halen.

De veiligheidsregio heeft in overleg met de vitale partners informatiekaarten gemaakt, bestemd voor de uitvoering in de praktijk. Deze kaarten beslaan de gehele vitale infrastructuur (gas en elektra, telecom, ICT en drinkwater) en bevatten de belangrijkste uitgangspunten voor operationeel leidinggevend bij de aanpak van incidenten. Naar aanleiding van het incident met de stuw in Grave is samen met de veiligheidsregio's Brabant-Noord en Limburg-Noord een informatiekaart voor de waterwegen opgesteld. Deze kaart bevat concrete afspraken over onder andere de rol van de coördinerende regio. De informatiekaart heeft een generiek karakter en kan ook bij andere typen incidenten worden gebruikt. De veiligheidsregio bespreekt de kaart tevens op Oost-5-niveau om te bezien of deze ook op dat niveau bruikbaar is.

Gedurende de looptijd van het beleidsplan kijkt de veiligheidsregio of het plan moet worden bijgesteld. Actuele ontwikkelingen kunnen hiervoor aanleiding zijn. De netwerkpartners worden niet bij dit proces betrokken. Op verzoek van de gemeenten heeft de veiligheidsregio onlangs het thema 'cyber' opgepakt. Ook incidenten kunnen aanleiding zijn de plannen nog eens kritisch in beschouwing te nemen. Voor het thema 'water' heeft de veiligheidsregio samen met de vitale partners het rampbestrijdingsplan geactualiseerd, onder andere op mogelijke domino-effecten. Vervolgens is het vernieuwde plan beoefend op CoPI-, ROT- en RBT-niveau.

De veiligheidsregio heeft geen actueel zicht op de beschikbare capaciteit van de partners. Dit speelt bijvoorbeeld bij incidenten op het water. De veiligheidsregio weet dan niet welke capaciteit van Rijkswaterstaat en de politie binnen welke termijn beschikbaar is. Door veranderingen in de organisatie en wijzigingen in het takenpakket van deze partners ervaart de veiligheidsregio dat de beschikbaarheid in de afgelopen jaren is afgenomen. Het probleem doet zich vooral voor bij incidenten van langere duur. De veiligheidsregio doet dan een beroep op het Landelijk

⁵ Regionaal Beleidsplan 'Integraal werken aan veiligheid', Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, versie 1.0, 9 juni 2016.

Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) en het en het Nationaal Crisiscentrum (NCC).

Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen

De veiligheidsregio stelt elke vier jaar een multidisciplinair opleidings-, trainings- en oefenplan (MOTO-plan) vast, dat de basis vormt voor de oefen-jaarplannen. In deze jaarplannen wordt aangegeven hoe de thema's uit het beleidsplan worden beoefend op de verschillende niveaus van de crisisorganisatie (CoPI, ROT en BT). De netwerkpartners worden hierbij betrokken en willen ook graag deelnemen aan de oefeningen. Door middel van accountgesprekken brengt de veiligheidsregio in beeld welke specifieke wensen de partners hebben en hoe dit zich verhoudt tot de beschikbare capaciteit van uit de veiligheidsregio.

De partners hebben de wens aan te sluiten op alle niveaus van de crisisorganisatie. Deelname op uitvoerend en tactisch niveau (CoPI en ROT) is al meerdere jaren gebruikelijk. Dit geldt nog niet voor het strategische niveau (gemeentelijk / regionaal beleidsteam). De veiligheidsregio kijkt momenteel op welke wijze aan deze wens tegemoet kan worden gekomen.

De samenwerking met politie, Defensie, Rijkswaterstaat en het Waterschap op het gebied van MOTO verloopt goed. Deze partners hebben een werkplek bij het Veiligheidsbureau en dit maakt een gezamenlijke aanpak gemakkelijker. Rijkswaterstaat heeft het initiatief genomen om dit jaar een grote oefening te organiseren. In het overleg hierover heeft de veiligheidsregio Gelderland-Zuid de wens geuit hier een interregionale oefening van te maken. De veiligheidsregio Gelderland-Midden kon zo vanaf het begin eveneens bij de opzet van de oefening worden betrokken.

De veiligheidsregio verzorgt ook het opleiden, trainen en oefenen van de medewerkers van de teams bevolkingszorg. In de afgelopen jaren heeft de veiligheidsregio daarin veel geïnvesteerd om zo de aansluiting op de crisisorganisatie te verbeteren. De gemeenten hebben bevolkingszorg ieder op eigen wijze ingericht. Zo werken sommige gemeenten met poules, andere met piketfunctionarissen. Er zijn lokale functionarissen die alleen voor de eigen gemeente inzetbaar zijn en regionale functionarissen voor ondersteuning in andere gemeenten. De hoofden van de taakorganisatie zijn op regionaal niveau georganiseerd. Het lukt de gemeenten meestal wel om de nodige menskracht ter beschikking te hebben, maar het ontbreekt de functionarissen vaak nog wel aan ervaring. De veiligheidsregio ziet het als een belangrijke ontwikkelopgave om dit naar de toekomst toe robuuster te maken.

De veiligheidsregio organiseert vier maal per jaar een RBT-training, waarvoor alle (14) burgemeesters worden uitgenodigd. Nadat er gemeenteraadsverkiezingen zijn geweest, biedt de veiligheidsregio de nieuwe wethouders / locoburgemeesters de basis cursus crisisbeheersing aan. Tevens worden extra oefeningen gepland. In 2019 vinden ook gezamenlijke ROT-RBT-oefeningen plaats.

2.1.4 Uitvoering

Deelvraag 3

Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?

Beoordeling

De beschikbaar gestelde rode-draden-analyses van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid bevatten summier gegevens over de samenwerking met partners bij oefeningen en incidenten. De documenten bieden beperkt inzicht in de prestaties van de partners en/of de resultaten van de samenwerking en bevatten voor de Inspectie onvoldoende gegevens om tot een afgewogen beoordeling te komen.

Toelichting

Het aangeleverde document over 2016 en 2017⁶ vermeldt dat afstemming heeft plaatsgevonden met ketenpartners over de crisiscommunicatie, maar gaat niet specifiek in op de rol en positie van deze partners tijdens de incidenten en tot welke resultaten de afstemming heeft geleid. Over het incident bij de stuw bij Grave wordt opgemerkt dat de coördinatie tussen de drie veiligheidsregio's aandacht behoeft en dat sprake was van verschillende communicatieboodschappen.

In het aangeleverde document over 2018⁷ constateert de veiligheidsregio dat de alarmering van de partners door de meldkamer bij twee incidenten goed verliep en dat bij één incident de alarmering niet automatisch ging. Voorts constateert de veiligheidsregio dat bij vier incidenten de samenwerking met de politie, ProRail, Rijkswaterstaat, de gemeente, Stichting Salvage en de provincie goed verloopt.

Uit de overzichten is alleen af te leiden dat er wordt samengewerkt, niet welke rol en positie de partner(s) had(den) en zeer beperkt welke resultaten de samenwerking heeft opgeleverd.

2.1.5 Verantwoorden, leren en bijstellen

Deelvraag 4

Hoe betrekken de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'verantwoorden, leren en bijstellen' de kwalificatie '**voor verbetering vatbaar**' van toepassing is.

⁶ Overzicht operationele prestaties 2016 en 2017, impressie / rode-draden-analyse, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, 18 september 2018.

⁷ Overzicht operationele prestaties 2018, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, 26 februari 2019.

Toelichting

Verantwoorden

De veiligheidsregio legt in managementrapportages en jaarverslagen verantwoording af aan het Algemeen Bestuur over de prestaties van de veiligheidsregio. Dit gebeurt op hoofdlijnen en vooral op procesniveau.

De managementrapportage over de eerste acht maanden van 2018⁸ bevat voor wat betreft de samenwerking alleen het voornemen meer in verbinding te komen met de gemeenten. Andere aspecten van samenwerking komen niet aan de orde. In het jaarverslag over 2018⁹, het jaar waarin het thema 'continuïteit' centraal stond, gaat de veiligheidsregio in op de samenwerking met de partners in het kader van de continuïteit van vitale voorzieningen. In de terugblik wordt ingegaan op de risicocommunicatie, de ervaringen van burgers en de oefeningen die zijn gehouden. Tevens wordt aandacht besteed aan de samenwerking bij terrorismegevolgbestrijding en cyber, alsmede aan de samenwerking met Duitsland.

Beide documenten bevatten globale informatie over het samenwerkingsproces en vermelden alleen dat bij bepaalde onderwerpen is samengewerkt. De overzichten bevatten geen specifieke gegevens over de resultaten van de samenwerking en de bijdrage van de partners hieraan.

Evalueren, leren en bijstellen

De veiligheidsregio betreft de netwerkpartners bij het evalueren van oefeningen en incidenten. De partners doen mee met de teamevaluaties van de oefening of het incident waarbij zij zijn betrokken. Zij worden tevens in de gelegenheid gesteld input te leveren voor multi-evaluaties. Voor deze bijeenkomsten worden de netwerkpartners altijd uitgenodigd.

Na elk GRIP1-incident stelt de leider CoPI samen met de informatiemanager een 'First Impression Report' op, dat een samenvatting bevat van de gebeurtenissen en de manier waarop het CoPI hiermee is omgegaan. GRIP2- en GRIP3-incidenten worden vanuit het veiligheidsbureau geëvalueerd. Na afloop van grotere (GRIP)incidenten en incidenten waarbij meerdere disciplines betrokken zijn worden 'leertafels' ingericht. De gezamenlijke leerpunten worden neergelegd bij het leeragentschap van de veiligheidsregio, dat ook de rode draden uit de evaluaties haalt. Het leeragentschap organiseert de multidisciplinaire evaluaties en zorgt ervoor dat de verbeterpunten daadwerkelijk worden opgepakt.

2.1.6 Invulling samenwerking

Conclusie

De Inspectie concludeert dat de samenwerking in de veiligheidsregio Gelderland-Zuid op de processen 'risicobeheersing' en 'voorbereiding' in het algemeen goed verloopt. De veiligheidsregio kan zich nog verder verbeteren door meer inzicht te verkrijgen in de prestaties van de partners en de resultaten van de samenwerking. Het proces 'verantwoorden, leren en bijstellen' is eveneens voor verbetering vatbaar.

⁸ Managementrapportage Januari – augustus 2018, Veiligheidsregio Gelderland –Zuid.

⁹ Terugblik op 2018. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

I

Bijlage Beoordelingskader

De onderzoeksvragen

Om antwoord te kunnen geven op de centrale onderzoeksvraag zijn voor het deelonderzoek 'Samenwerking' de volgende vier deelvragen geformuleerd.

- 1. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?**

Hierbij kijkt de Inspectie naar de inbreng van de (netwerk)partners en omliggende veiligheidsregio's bij het verkrijgen van inzicht in de risico's, het delen van informatie, het continue monitoren van de risico's en het inzichtelijk maken van de risico's voor burgers en bedrijven (risicocommunicatie). Daarbij is duidelijk wat de veiligheidsregio en de (netwerk)partners/omliggende veiligheidsregio van elkaar morgen verwachten. Ook betreft de Inspectie de vraag wat de veiligheidsregio zelf doet en welke rol de partners hebben bij het treffen van risico reducerende maatregelen of het adviseren hierover.

- 2. Hoe betrekken de veiligheidsregio's de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?**

De Inspectie kijkt naar de betrokkenheid van de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de planvorming, de procedures en de werkwijze van de veiligheidsregio. Op welke manier worden de partners hierbij betrokken en spelen zij ook een rol bij het monitoren van de plannen op actualiteit?

- 3. Hoe geven de veiligheidsregio's invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?**

Voor de beantwoording van deze vraag wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van deelonderzoek 'Operationele prestaties'. Het gaat hierbij om de vraag of uit de evaluaties van oefeningen en het optreden in de praktijk blijkt dat zij de rol en positie hebben die hen toekomst op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

4. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

Hierbij gaat het om de wijze waarop de veiligheidsregio zich verantwoordt over (de resultaten van) de samenwerking en hoe zij de netwerkpartners en anderen, hierbij betreft. Ook kijkt de Inspectie naar de inbreng van de partners bij het leren van incidenten en het bijstellen van plannen en draaiboeken.

Beoordelingskader

Onderstaand beoordelingskader is van toepassing op de vier onderzoeksvragen.

Tabel a. *Beoordelingskader Samenwerking*

Waarderingsaspect	
<ul style="list-style-type: none"> • Alle aspecten onder 'op orde' zijn van toepassing. • De veiligheidsregio heeft meerjarig inzicht in de resultaten en de effecten van de samenwerking. • De implementatie van verbeteracties leidt tot aantoonbaar betere resultaten en effecten. 	Voorbeeld voor anderen
<ul style="list-style-type: none"> • Ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen zijn vastgelegd in convenanten en/of overeenkomsten. • Er is sprake van sturing en regie op de samenwerkingsafspraken. • Samenwerking vindt plaats op alle processen en in onderlinge samenhang. • Er is inzicht in de resultaten van de samenwerking • Verbeteracties worden geïnventariseerd, geadresseerd en uitgevoerd. 	Op orde
<ul style="list-style-type: none"> • Er is nagedacht over ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen en deze zijn deels vastgelegd. • Er is weinig sturing en regie op de samenwerkingsafspraken. • De samenwerking vindt vooral ad hoc en reactief plaats. • Er is beperkt inzicht in de resultaten van de samenwerking. • Verbeteracties worden wel geïnventariseerd, maar niet verder uitgezet. 	Voor verbetering vatbaar
<ul style="list-style-type: none"> • De veiligheidsregio heeft geen beleid of ambities geformuleerd en afspraken worden niet of nauwelijks vastgelegd. • Er is geen sturing en regie vanuit de veiligheidsregio. • Er is weinig of geen samenwerking in de praktijk. • Er is geen zicht op de resultaten van de samenwerking. 	Risicovol

II

Bijlage Wederhoortabel

Nr.	Inzagepartij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspecties
1	VRGZ	Algemeen	Naar aanleiding van zinsneden als 'De veiligheidsregio heeft geen informatie verstrekt die ingaat op...', 'beschikbaar gestelde documenten', 'De veiligheidsregio beschikt niet over gegevens over...'; op deze onderwerpen sturen we graag documenten toe, conform we aan de inspectie hebben aangeboden. Mogelijk kan dit leiden tot meer inzicht bij de inspectie over de onderzochte onderwerpen.	Wij beschikken over veel documenten die we kunnen overleggen aan de inspectie. Om maatwerk te bieden hebben we de inspectie aangeboden over de onderwerpen waar dat gewenst is, documenten te overleggen. De inspectie heeft hiervoor geen verzoek ingediend. Ook tijdens het gesprek is niet aangegeven dat de inspectie bepaalde documenten graag wilde ontvangen. Uit de tekst van de inspectie blijkt deze behoefte er mogelijk wel te zijn. Hier kunnen we alsnog gehoor aangeven.	Dit betreft geen feitelijke onjuistheden in de tekst. Over de gevolgde methodiek gaat de Inspectie graag het gesprek aan met de veiligheidsregio.
2	VRGZ	3.4.1	Alle vijf... meldkamer Oost-Nederland.	De VRGZ is nog niet aangesloten bij de Meldkamer Oost-Nederland. De MON = samenvoeging meldkamers VNOG en IJsselland. De overige 3 meldkamers (VRGZ, VGGM en VR Twente) gaan Q2 2022 (planning nu) daarmee samen.	Tekst aangepast.
3	VRGZ	3.4.1	Bestuurlijk is...sociale veiligheid.	In plaats van: "in elk geval niet" "vooralnog niet" opnemen. In elk geval sluit alle mogelijkheden uit, dat is niet aan de orde.	Tekst aangepast.
4	VRGZ	3.4.2	Om de burgers... 'zelfredzaamheidskaart' opgesteld.	Er worden in deze zin twee verschillende producten aan elkaar gekoppeld, die voortkomen uit verschillende thema's. Daarom graag de zin wijzigingen in: 'Om de burgers handelingsperspectief te bieden heeft de veiligheidsregio samen met de	Tekst aangepast.

				netwerkpartners een 'meterkastkaart' gemaakt. Daarnaast heeft de brandweer vanuit het jaarthema 'brand en verminderd zelfredzamen' een zelfredzaamheidskaart gemaakt met daarop het handelingsperspectief bij brand'.	
5	VRGZ	3.4.3	De veiligheidsregio...burgemeesters deelnemen.	Waarvan alle 14 burgemeesters deelnemen graag vervangen door: waarvoor alle 14 burgemeesters worden uitgenodigd.	Tekst aangepast.
6	VRGZ	3.4.4	In het aangeleverde...niet automatisch ging.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het aangeleverde document: Overzicht operationele prestaties 2018, staan de 11 GRIP incidenten van dat jaar in hoofdlijnen weergegeven, met daarin alleen de opvallendste signaleringen genoemd. Dat wil zeggen dat niet van ieder incident de alarmering is opgenomen in het overzicht operationele prestaties. 2. U beschrijft dat bij 2 incidenten de alarmering goed verliep. In het overzicht operationele prestaties staan bij 6 GRIP incidenten beschreven waarin de alarmering goed is verlopen. Bij de overige incidenten is daar niets, of in beperkte mate iets over opgenomen. Graag de alinea aanpassen of verwijderen. 	
7	VRGZ	3.4.4	Voorts constateert...goed samenwerkten.	Bij meerdere incidenten (4 expliciet benoemd i.p.v. 2) is genoemd dat externe partners goed samenwerkten. Tevens niet alleen politie, RWS en gemeenten; ook Pro Rail, de omgevingsdienst, Stichting Salvage en KNMI staan benoemd.	Tekst aangepast.
8	VRGZ	3.4.5	De overzichten...partners hieraan.	Deze informatie is gehaald uit de managementrapportage en de terugblik op 2018. Deze rapportages zijn opgesteld volgens	In het toetsingskader 4.0 staat onder 4.4.

				<p>ons eigen format, wij waren ons van te voren niet bewust om iets te schrijven over de resultaten van de samenwerking. De inspectie kan ons hier niet op afrekenen.</p>	<p>aangegeven dat de veiligheidsregio zich verantwoord aan het algemeen bestuur over de verschillende elementen van de multidisciplinaire taakuitvoering. De Inspectie constateert dat de veiligheidsregio de samenwerking met partners niet opneemt i de rapportages aan he bestuur. Dit betreft een feitelijke constatering.</p>
--	--	--	--	---	--

III

Bijlage Afkortingen

Afkorting

Betekenis

BT	Beleidsteam
CoPI	Commando Plaats Incident
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
MOTO	Multidisciplinair opleide, trainen en oefenen
NCC	Nationaal Crisiscentrum
RBT	Regionaal Beleidsteam
ROT	Regionaal Operationeel Team

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Oktober 2019

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*